

tužitelju na ime rente iznos od DM 15.000.- (polovicu iznosa od DM 30.000).

Sud je odbacio zahtjev svih tužitelja na donošenje presude za utvrđenje njihovih prava na naknadu buduće štete koja će nastati iz pomorske nezgode od 14.VIII 1968, a koju će biti dužan naknaditi tuženik. Pravni interes tužiteljev na donošenje takve deklaratorne odluke prema stajalištu ovoga suda ne postoji, jer je u ovom sporu donesena kondemnatorna presuda na osnovi konkretnog činjeničnog stanja, a tužiteljima pristoji pravo da svakodobno kad budu smatrali da je nastupila neka konkretna šteta u uzročnoj vezi s predmetnom nesrećom, ustanu kondemnatornom tužbom protiv tuženika.

L.H.

Bilješka.- Budući da je sud u gornjoj presudi stao na stajalište da je brod kriv za tjelesnu povredu trećetužitelja, nije se trebao upustiti u ispitivanje eventualne kauzalne odgovornosti broda kao opasne stvari.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br.IV-P-1142/67
od 17.IV 1972.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Velimir Filipović

Troškovi popravka broda prouzrokovani tužnikovom krivnjom - Tuženik ima pravo samo na one troškove popravka koji su neposredna posljedica oštećenja za koje je tuženik odgovoran - U ove troškove ulaze i troškovi pravne pomoći koju je brodovlasnik zatražio u svrhu zaštite svojih interesa - Ako je brod prilikom popravka štete bio podvodno obojen i čišćen, troškovi dokovanja priznaju se brodu u polovini - Brodovlasnik ima pravo i na nakndu izmakle dobiti za vrijeme za koje bi brod mogao biti popravljen od oštećenja za koje je odgovoran tuženik - Tuženik ne odgovara za izmaklu dobit nastalu za vrijeme prekoračenja toga vremena za koje se brod nalazio na popravku

Tužitelj je brodovlasnik, a tuženik je tvornica torpeda. Tužitelj navodi da je tuženik prilikom pokusnog ispaljivanja torpeda udario u njegov brod, te zahtijeva naknadu štete.

Sud je medjupresudom proglasio tuženika načelno odgovornim za naknadu štete. Kad je ta presuda postala pravomoćna, postupak je nastavljen u pogledu visine štete koju je tuženik dužan nadoknaditi tužitelju.

Brod je bio djelomično popravljen u Rijeci, a konačno u Siroso.

Sud je troškove popravka u Rijeci priznao tužitelju u cjelini, a što se tiče troškova u Siroso, medju ostalim zauzeo je i slijedeća stajališta:

Na ime troškova u Siroso u vremenskom razdoblju od 23.IX do 10.X 1965. vještak je našao da bi tužitelju trebalo priznati polovinu tih troškova, jer iz izjave vještaka Lloyd registra brod je bio ujedno i podvodno čišćen i bojen, te vještak smatra da je opravdano da tužitelj (brod) snosi polovinu troškova. Ovo stajalište vještakovo sud u cijelosti prihvaća. Naime očito je da troškovi bojenja broda, kao i ostali troškovi učinjeni u Siroso, nisu učinjeni jedino kao posljedica oštećenja torpedom u Rijeci, pa stoga sud smatra da je nalaz vještaka u tom dijelu točan, te je na ime tih troškova priznao tužitelju 9.516.- drahmi.

Ocjenujući daljnje troškove sud je priznao tužitelju troškove za pravnu pomoć, jer su odnosni troškovi radi izvodjenja utvrdjivanja dokaza traženja savjeta itd. bili opravdani i svrsishodno učinjeni, pa je opravdano da tuženi tužitelju te troškove naknadi.

Usprkos tvrdnji tužiteljevaj u pogledu troškova u iznosu od 47.023.- drahmi učinjenih za brod od 28.IX do 10.IV 1964. i specifikaciji kako ju je u toku spora i prema priloženim dokazima dao tužitelj, sud u cijelosti usvaja nalaz i mišljenje vještaka da zahtjev tužiteljev za te troškove nije opravdan, jer bi tužitelj te troškove u svakom slučaju imao da učini i snosi bez obzira na oštećenje broda, pa stoga ne može s osnovom tražiti da mu tuženi i te troškove naknadi.

Medjutim ocjenjujući zahtjev tužiteljev za dangubu, tj. za nekorištenje broda sud je priznao tužitelju na ime dangube i gubitka vremena i nekorištenja broda iznos od 41.550.- drahmi, što iznosi danguba za 6 dana zadržavanja broda u luci Rijeka i u luci Siroso, koliko bi se imalo pripisati dana kao posljedica oštećenja broda. Naime sud smatra da je za toliko dana po objektivnoj ocjeni brod mogao biti popravljen, te je opravdano da i tuženi naknadi tužitelju taj gubitak.

Kako gubitak brodarov i stvarni troškovi za dane zadržavanja po ocjeni samoga brodara, a u smislu brodarskog

ugovora koji je tužitelj priložio kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za takav gubitak iznosi 250.- dolara, te za 6 priznatih dana priznato je tužitelju 1.500.- dolara, što prema obračunu kako ga je sud izvršio iznosi 41.550.- drahmi, pa je tako tužitelju na ime naknade štete priznat ukupan iznos od 139.118,20 drahmi, a s viškom zahtjeva tužitelj je odbijen.

G.B.

B) Odluke stranih sudova i arbitraža

ENGLESKI PRVOSTEPENI SUD

(Pomorski odjel - Admiralty Division)

Presuda od 6. i 7.IV 1971.

The "ION"

Unicoopjapan and Marubeni - Iida
Company Ltd. c/a Ion Shipping Company

Sudac: Brandon

Teretnica - Centrocon arbitražna klauzula i Haška pravila - Zakon o prijevozu robe morem (COGSA) 1924. - Arbitar imenovan u roku odredjenom Pravilima, ali ne u roku odredjenom u klauzuli - Da li je klauzula ništava - Centrocon arbitražna klauzula u dijelu u kojem odredjuje da se arbitar mora imenovati od tužiteljeve strane u roku od 3 mjeseca, računajući od dana kad je završen iskrcaj robe, ništava je ako je uključena u teretnicu na koju se primjenjuju Haška pravila budući da je u suprotnosti s rokom odredjenim u Pravilima

Tužitelj - vlasnik tereta ukrcao je na tuženikov motorni brod ION u lukama Perua u lipnju i srpnju mjesecu 1969. godine riblje brašno (fishmeal) za prijevoz u nekoliko luka Japana. Stranke su potpisale teretnicu koja u svoj sadržaj uključuje Centrocon arbitražnu klauzulu iz čarter partije od 30.svibnja 1969. i Haška pravila kako su ona sadržana u Zakonu o prijevozu robe morem (COGSA) od 1924. godine. Roba je iskrcana u Yokohami, Nagoyi i Kobeu gdje je 20.kolovoza 1969. iskrcavanje i završeno. Tom prilikom ustanovljen je manjak od 510 vreća u vrijednosti od 2137.75 funti sterlinga.

Jedan od vlasnika tereta Marubeni - Iida Company Ltd, u sporu kao tužitelj, 24.listopada 1969. načinio je